

**Ankara Şehri İmar Müdüriyetinin 1930 bütçesi hakkında
1/696 numaralı kanun lâiyhası ve Bütçe Encümeni
mazbatası**

T. C.
Başvekâlet
Muamelâd Müdürlüğü
Sayı 6/1669

21 mayıs 1930

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Ankara İmar Müdüriyetinin 1930 senesi bütçesi hakkında Dahiliye Vekâletince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetinin 21/V/930 tarihli içtimarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasma müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Mukaddeme:

Ankara Şehri İmar Müdürlüğünün 1930 senesi bütçesinin tanziminde karşılığın fiktanı hasebile vaziyet hassas ve ihtiyatkâr hareket etmeğe ve bu mühim memleket işinin faideli eserler verebilmesi için en az masrafla en çok ve kârlı işler yapmağa muhtaç ve bu noktadan hususî bir ehemmiyet ve mahiyet atfına müsait bulunduğu suretinde mütalea edildiğinden dolayı gerek memur ve müstahdemlerin ücretlerini ihtiva eden müfredat kadrosunun ve gerek diğer masraf fasıllarının tespit ve takdirinde kat'î bir isabet ve sıhhat teminine çalışılmış ve yapılacak işlerin müşmir ve şerefli olması için fuzuli masraflara yer verilmemiş ve bu senelik ancak müstakbel plânın ihzar ve araziye tatbiki ve memleketteki inşaatın mürakabe ve tanzimi gibi işlerle iştigal esası kabul edilmiştir.

METNE AİT İZAHAT :

1 — Kanunun birinci, ikinci maddelerile usulen tahsisat ve varidat muhammenatı tespit edildikten sonra üçüncü maddesile İmar Müdürlüğü tarafından vücuda getirilmiş ve getirilecek akaratın 1930 senesinde işletilmesine ve hasılatının cibayetine mezuniyet talep edilmiştir. Bundaki zaruret karşılığın fiktanı olduğu cihetle fazlaca izaha lüzum görülmemektedir.

FASILLARIN İZAHATI :

Birinci fasıl

2 — İşbu fasılın birinci maddesine vaz edilen erkam hakkında mukaddemeye ait geçen bahisle maksadı tasarruf kâfi derecede arz ve izah edilmiştir. İkinci maddedenin muhtevi olduğu erkam ise idare heyetini teşkil eden reis ve âzalara usulu mahsusası dahilinde verilecek ücret miktarla-

rını göstermektedir. İşbu miktarın ihtiyar edilecek otomobil ve saire gibi müteferrik ve zarurî masraflara kifayet edebilecek kadar cüz'î takdir ve tespit edilmiş olması daha ziyade idare heyeti âzasının izhar ettiği samimî ve feragatkâr arzudan mülhem bulunmaktadır.

İkinci fasıl

3 — Bu fasla vazedilen erkam mukaveleli mütehasısların aylık ücretleriyle plân için Yansene verilecek paradan 1930 senesine isabet eden miktarı ve mukavele icabınca İmar İdaresi tarafından tesviyesi lâzım gelen bunlara ait kanunî vergi ve rüsum karşılığını ihtiva etmektedir.

Üçüncü fasıl

4 — Yeniden teşkil edilmiş olmak itibarile mefruşat ve demirbaş eşya gibi mevaddan 930 senesinde mübayaasına ihtiyaç hasıl olacak ufak tefek malzeme ile fen böroleri için tedarikine lüzum görülecek edevat ve levazımı hendesiye ve fenniye karşılığına tahsis edilen işbu fasıldaki erkamın ifade ettiği mana şekle ve süse değil işe ehemmiyet verildiğini gösterebilecek kadar belîğdir.

Dördüncü fasıl

5 — Kırtasiye ve matbu evraktan bir sene zarfında sarfedilebilecek en asgarî miktarla tenvir ve tes-hin için elektirik ve hava gazı istihlâkât karşılığı olarak bu fasla 2200 iki bin ikiyüz lira konulmuştur.

Beşinci fasıl

6 — Bu fasla vazedilen rakam diğer fasılların haricinde kalan ve umumî formülde gösterilen ihtiyacatı müteferrikadan başka ledelicap verilecek tapu harçları faiz ve acyolar. Telefon tesisat ve mükâleme bedelleri ve ücretli muhaberele gibi bir takım masarif karşılığını dahi ihtiva eylediğinden faslın muhtevi olduğu 850 lira sekiz yüz elli lira bu itibarla mütevazi bir rakam halinde arzı mevcudiyet etmektedir.

Altı ve yedinci fasıllar

7 — Odacı, kapıcı ve müvezzi gibi cüz'î ücretlerle müstahdem olan hizmet erbabının kışlık ve yazlık elbise ve ayakkabı ihtiyaçları ile İmar idaresi için icar edilen binanın bir senelik icar bedelleri muayyen ve mukannen bir masraf halinde vaz ve teklifedilmektedir.

Sekizinci fasıl

8 — Yangın yerinde inşa edilen çarşı halinin bazı nevakısının ikmali ve Suluhan üzerine inşası mutasavver ikinci halin istikşaf ve projesinin ihzarı gibi mühim işler için karşılığın kifayeti nisbetinde bu fasla kırk dokuz bin dokuz yüz altmış lira vazedilmiştir. Maahaza şehirde yapılacak umumî ve mühim işlerin çokluğu ehemmiyeti karşısında bu rakam hiç bir mana ve mevcudiyet ifade etmemektedir. Bu gibi işler için malî vüs'at husulüne intizaren şimdilik ihzarî tetkikatla iştilgal edilecektir.

Dokuzuncu fasıl

9 — 929 bütçesi açığına karşılık ittihaz edilen iki yüz bin liralık istikraz salâhiyetine karşı kâffe masarifi bilâhare müdüriyet tarafından faiz ve re'sülmal ile birlikte ödemek üzere hazinenin kefaletile, yüzde yedi faizle ve 15 haziran 930 vadeli olmak üzere emlak ve eytam bankasından yapılan istikraz re'sülmali ile, faiz ve masarifi karşılığı olmak üzere bu fasla 165 110 lira yüz altmış beş bin yüz on lira vazedilmiştir.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

M. No. 116

24 - V - 1930

Yüksek Reisliğe

Ankara İmar Müdüriyetinin 1930 senesi bütçe kanunu lâyihası ve merbutu cetveller ve muhassasat formülü Dahiliye Vekili namına Müsteşar Hilmi Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Ankara Şehrinin esaslı imarına ait olarak İcra Vekilleri Heyeti kararile tevdi edilecek işlerle iştigal etmek ve Dahiliye Vekâletine merbut ve şahsiyeti hükmiyeyi haiz bir Devlet müessesesi olmak üzere 1351 numaralı kanunla teşkil edilmiş olan Ankara Şehri İmar Müdüriyetinin 1928 ve 1929 seneleri bütçeleri ve kadroları mezkûr kanununun muvakkat maddesi ve 1431 numaralı kanun ile verilen salâhiyet üzerine İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilerek tatbik olunmuştur.

Bütçe muhassasat formülündeki izahatın (A) cetvelinin fasıl ve maddelerine derci bütçenin samimiyet ve intizamı namına elzem görüldüğünden muhassasat formülü tay ve lâzım gelen izahat masraf kısmının madde ve fasıllarına dercedilmiştir.

Ankara İmar Müdüriyeti 1930 bütçe kanun lâyihasının üçüncü maddesinde İmar Müdürlüğü tarafından vücuda getirilmiş ve getirilecek olan her türlü inşaat ve tesisatın 1930 malî senesi zarfında işledilmesi ve hasılatının cibayeti İmar Müdüriyetine ait olacağı musarraha olup kanun lâyihasına merbut (B) cetvelinin üçüncü faslında zikredilen âkar hasılatı meyanında hassaten 1930 senesi zarfında ikmalî muntazar olan hal binasının imar müdüriyeti tarafından kiraya verilmesi suretile elde edilecek hasılatın da mevcut olduğu verilen izahattan anlaşılmiş ve mezkûr üçüncü madde ona göre tavzihen tadil edilmiştir. Encümenimizce maruz tadilâtla kabul edilmiş olan kanun lâyihası ve merbutatı müstacelen müzakere edilmek üzere Umumî Heyetin tasvibine arz olunur.

Bütçe En. Reisi	R. V.	M. M.	Âza	Âza	Âza
İstanbul	Bursa	Erzurum	Gazi Antep	Aydın	Bordur
Fuat	Muhlis	H. Aziz	Remzi	Mühendis Mitat	Vahit
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	
Kütahya	Konya	Isparta	Niğde	Tokat	
Niyazi Asım	K. Hüsnü	Mükerrem	Faik	A. Şevki	

Ankara Şehri İmar Müdürlüğünün 1930 bütçe kanun lâyihası

Hükûmetin teklifi

MADDE 1 — Ankara şehri İmar Müdürlüğü'nün 1930 senesi masarifatı umumiyesi için merbut (A) cetvelinde yazılı olduğu veçhile 320 000 lira tahsis olunmuştur.

MADDE 2 — Ankara şehri İmar Müdürlüğü'nün 1930 senesi varidatı umumiyesi merbut (B) cetvelinde yazılı olduğu veçhile 320 000 lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — İmar Müdürlüğü tarafından vücuda getirilmiş olan her türlü inşaat ve tesisatın 1930 malî senesi zarfında işletilmesi ve hasılatının cibayeti İmar Müdürlüğüne aittir. Bu münasebetle 28 mayıs 1928 tarih ve 1351 numaralı kanunun onuncu maddesi hükmü 1930 malî senesinde tatbik edilmeyecektir.

MADDE 4 — İşbu kanun 1 haziran 1930 tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — İşbu kanunun tatbikına Dahiliye Vekili memurdur.

21/5/1930

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>M. Esat</i>	<i>M. Abdülhak</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V.	Ma. V.		Mf. V.
<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>Cemal Hüsnü</i>	
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.	
<i>Recep</i>	<i>Şakir</i>	<i>Dr. Refik</i>	

Bütçe Encümeninin tadili

MADDE 1 — Aynen

MADDE 2 — Aynen

MADDE 3 — İmar Müdürlüğü tarafından vücuda getirilmiş ve getirilecek olan her türlü inşaat ve tesisatın 1930 malî senesi zarfında icar hasılatının cibayet ve sarfı İmar Müdüriyetine aittir. 28 mayıs 1928 tarih ve 1351 numaralı kanunun onuncu maddesi hükmü 1930 malî senesinde tatbik edilmeyecektir.

MADDE 4 — Ankara Şehri İmar müdürlüğü'nün 1930 kadrosu merbut (C) cetvelinde gösterilmiştir.

MADDE 5 — Aynen

MADDE 6 — Aynen

A - Cetveli

Fasıl	Madde	Muhassasatın nev'i	1930 senesi için	
			Hükümetçe talep edilen	Encümençe kabul edilen
1		Ücretler		
	1	Memurin ve müstahdemin ücretleri	32 520	32 520
	2	İdare heyeti reis ve âzalarının ücreti [1]	6 600	6 600
		Fasıl yekûnu	39 120	39 120
2		Ecnebî mütehasısları ücret ve tazminatı	44 160	44 810
3		Harcirah	0	150
4		Mefruşat ve demirbaş ve alât ve edevat ve levazımı fenniye	950	800
5		Levazım		
	1	Tenvir ve teshin	2 000	2 000
	2	Kırtasiye ve evrakı matbua	200	200
		Fasıl yekûnu	2 200	2 200
6		Masarifi mütenevvia		
	1	Müteferrika	850	800
	2	Melbusat	150	150
	3	Bedeli icar	2 500	2 500
		Fasıl yekûnu	3 500	3 450
7		Masarifi müteferrika		
	1	İstimlâk bedeli ve muhamminler ücreti	0	9 950
	2	İnşaat, tesisat ve tamirat	49 960	39 410
		Fasıl yekûnu	49 960	49 360
8		Plân bedeli taksiti	15 000	15 000
9		İstikraz masrafları		
	1	İstikraz itfa bedeli	162 000	162 000
	2	» faizleri	3 110	2 510
	3	Pul ve muamele vergisi	0	600
		Fasıl yekûnu	165 110	165 110
		UMUMİ YEKÛN	320 000	320 000

[*] Reise ayda yüz elli, âzalara yüzer lira hesabıdır.

B - Cetveli

Fasıl	Madde	Varidatın nev'i	1930 senesi için	
			Hükümetçe tahmin edilen	Encümençe tahmin edilen
1		Umumî bütçeden muavenet	250 000	250 000
2		Varidatı mütenevvia	5 000	5 000
3		Hal ve sair akar hasılatı	65 000	65 000
		UMUMİ YEKÜN	320 000	320 000

C - Cetveli

Memuriyetin nev'i	Adet	Ücret Lira
Müdür	1	500
<i>Fen işleri şubesi</i>		
Kâtip ve tercüman	1	200
Almanca daktilo	1	100
<i>İnşaat ve tatbikat şubesi</i>		
Şef mühendis	1	350
Ressam	1	150
Kondöktör	1	150
<i>Plân ve hiriita şubesi</i>		
Şef mühendis	1	300
Kartoğraf	1	150
Flâmacı	1	40
<i>Hesap işleri şubesi</i>		
Müdür	1	250
Mukayyit ve kâtip	1	80
Muhasip mutemedi [Veznedar]	1	100
<i>Yazı işleri şubesi</i>		
Yazı işleri şefi ve evrak memuru	1	150
Daktilo	1	80
<i>Hizmet erbabı</i>		
Müvezzi	1	40
Kapıcı	1	40
Odacı	1	30